

Helsingin kaupunki
Rakennusvirasto

A photograph showing two police officers in blue uniforms and black vests standing next to a black car. A man in a black t-shirt and blue jeans is standing on the right side of the car. They are in front of a building with arched windows and decorative stonework. The foreground is filled with white cosmos flowers and purple lavender.

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2011

Katsaus vuoteen 2011

Lumi. Se on varmastikin asia, joka useimmille jäi talvesta 2011 mieleen. Rakennusviraston vuosi alkoi jo toisella peräkkäisellä runsaslumisella talvella. Lumi ja rakennusvirasto nousivat erottamattomana parina otsikoihin loppuvuodesta 2010 lanseeratun Ope- raatio Lumisodan myötä. Lunta kuljetettiin 320 000 rekka-autokuormallista, kun normaalitalvena 40 000 kuormaa olisi riittänyt.

Taistelu paremman talvikunnossapidon puolesta jatkui. Kaupunginjohtajan asettaman kadunpidon kehittämisryhmän loppuraportti valmistui. Siinä on 50 kehittämisehdotusta, joista yli puolet tuli rakennusviraston valmisteltavaksi. Varautumissuunnitelma ja talvihoidon menettelyiden kehittäminen olivat ne aseet, joilla lähdettiin vastaanottamaan uutta talvea. Leuto ja lumeton loppuvuosi tasoitti talvikunnossapitourakkaa.

Alkuvuoden poikkeuksellisten sääolojen vuoksi katujen talvikunnossapidon määräraha 33,8 miljoonaa ylittyi kuitenkin 13 miljoonalla. Sää vaikutti myös toiminnallisiin tavoitteisiin, joista työmaaliikennettä palvelevien tärkeimpien katujen ja kevyen liikenteen väylien auras ja liukkauden torjunta jäi tavoitteesta.

Rakennusvirastolle vuosi 2011 merkitsi lumihaasteista huolimatta vireää strategian toimeenpanoa monella saralla. Viraston asiantuntija- ja tilaajaroolia vahvistettiin eri kehityshankkeilla.

Katujen uudisrakentaminen oli erityisen vilkasta Salmisaaressa, Etelä-Hermannissa, Arabianrannassa ja Viikki-Latokartanossa sekä Jätkäsaaren ja Kalasataman alueella. Katujen ja siltojen peruskorjauksista suurimpia olivat kaupungintalokorttelit ja Ruoholahdenkatu.

Puistojen uudisrakentamisen ja peruskorjausten määräraha on merkittävästi pienentynyt aiempien vuosien tasosta, mikä näkyy puistorakentamiskohteiden lykkäämisellä niin uusien kuin peruskorjausta vaativien kohteiden osalta.

Pitkään valmisteltu Helsingin luonnonhoidon linjaus valmistui. Se kattaa kaikki Helsingin omistuksessa olevat luonnonmukaiset viheralueet, ja sen valmistelussa on ollut mukana

suuri joukko sidosryhmiä asukasyhdistyksistä ja luonto- ja ulkoilujärjestöjä sekä kaupungin eri hallintokuntia.

Siltarakentamisen saralla kaupunkikuvallisesti merkittävä hanke oli Jätkäsaaren ja Ruoholahden yhdistävä Crusellin silta, jonka avajaisia vietettiin 14.6. Jätkän tuparien merkeissä.

Arkkitehtuuriosasto kunnostautui mm. Kivikon keskuskeittiön ja Pakkalan ruokatehtaan suunnittelussa ja ruokapalvelun kehittämisessä.

Rakennusviraston tehtäväkenttä laajeni entisestään, kun vastuullemme tuli uusia maankäyttölupia ja vuokrauksia, kuten terassien ja kioskien sekä mainoslaittepaikkojen vuokraukset. Myös Tuomaan markkinat ja joulukuusien myyntipaikkojen luovutus siirtyivät rakennusviraston järjestelyvastuulle.

Oman toimintamme jatkuva parantaminen on iskostunut meille tavaksi toimia. Jatkossa keskitymme entistä vahvemmin tulevien vuosien uudistusten mukanaan tuomiin haasteisiin. Minulla on vahva luottamus rakennusviraston työntekijöihin ja osaamiseemme. Henkilöstömme lisäksi haluan kiittää yhteistyökumppaneitamme hedelmällisestä yhteistyöstä ja halusta olla mukana kehittämässä pääkaupunkimme yleisiä alueita, rakennuksia ja niiden toimivuutta.

Raimo K Saarinen

Raimo K Saarinen
kaupungininsinööri

Rakennusvirasto

Viraston toiminnan tarkoitus

Rakennusviraston toiminnan tarkoituksena on kestävä, kaunis ja toimiva kaupunki asukkaiden, yritysten ja maan pääkaupungin tarpeisiin. Rakennusviraston palvelut takaavat viihtyisät ja toimivat katu- ja viheralueet sekä toimitilat ja tuovat lisäarvoa helsinkiläisille.

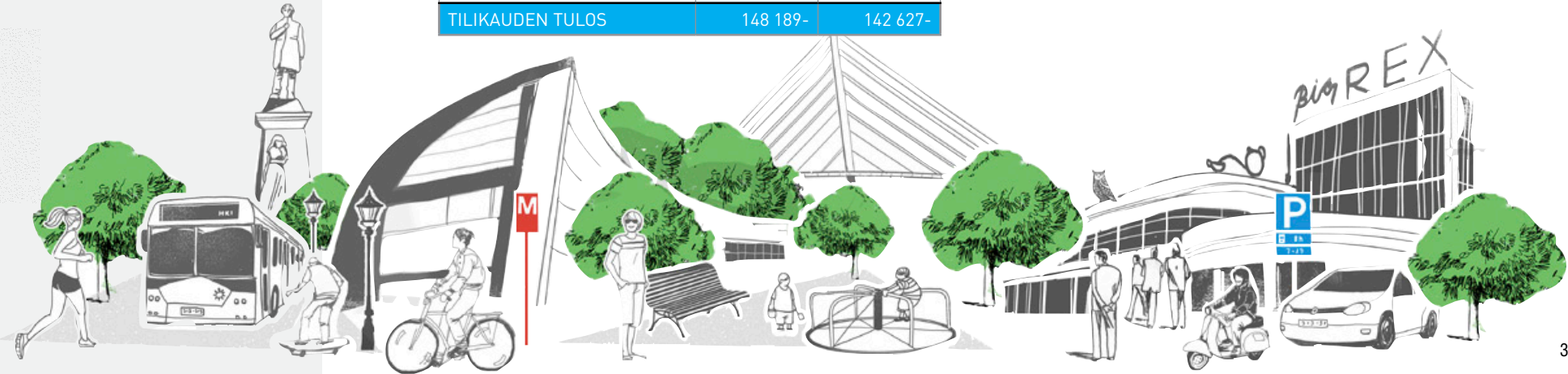
TULOSLASKELMA		
VUODELTA 2011	2011	2010
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT		
* Myyntituotot	15 668-	15 998-
* Maksutuotot	14 993-	14 207-
* Tuet ja avustukset	324-	328-
* Vuokratuotot	7 189-	3 303-
* Muut toimintatuotot	10 598-	11 128-
* Valmistever muutos	29	14
* Valmistus omaan käyttöön	13 041-	12 126-
Yhteensä	61 785-	57 076-
TOIMINTAKULUT		
* Palkat ja palkkiot	19 554	19 105
* Henkilösivukulut	6 752	6 585
* Palvelujen ostot	104 091	98 413
* Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 048	3 384
* Avustukset	56	53
* Vuokrat	11 106	10 745
* Muut toimintakulut	1 114	1 012
Yhteensä	145 722	139 298
TOIMINTAKATE	83 937-	82 222
Poistot ja arvonalentumiset	64 252	60 405
TILIKAUDEN TULOS	148 189-	142 627-

Yleisten töiden lautakunta

Yleisten töiden lautakunta ohjaa ja valvoo rakennusviraston toimintaa. Rakennusviraston päällikkönä toimii kaupungininsinööri.

LAUTAKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2011

Kokoomus	
Jarmo Nieminen (pj.), varajäsen Erkki Pätiälä	Kirsti Inkeroinen- Kalliokoski, varajäsen Pia Aaltonen
Esko Niemi varajäsen Johanna Krabbe	
Vihreät	
Martti Tulenheimo (varapj.) 28.9.2011 saakka, Otso Kivekäs 29.9.2011 alkaen varajäsen Veli-Heikki Klemetti	Sari Hartonen varajäsen Taija Ståhlberg
Jussi Heinämies (varapj. 29.9.2011 alkaen) varajäsen Nina Wennström	
Sosiaalidemokraatit	
Tuula Hänninen, varajäsen Ulla Simovaara	Harri Saksala varajäsen Joona Iso-Lotila
Ruotsalainen kansanpuolue	
Marianne Österberg varajäsen Christer Antell	
Kaupunginhallituksen edustaja	
Outi Ojala varalla Paavo Arhinmäki 10.10.2011 saakka, Eija Loukoila 11.10.2011 alkaen	

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

1. Katujen liukkaudentorjunnassa käytettävien sepelin ja suolan pöly saa olla merkittävin pienhiukkasten lähde vuorokauden aikana enintään 30 kertaa vuonna 2011.

Tavoite toteutui.

2. Helsingin kymmenen keskeisintä aluetta siivotaan arkinen ennen kello 8: Rautatientori, Elielin aukio, Asema-aukio, Narinkkatori, Esplanadinpuisto, Vaasan puistikko, Vanha kirkkopuisto, Ylä- ja Ala-Malmin torit, Tallinnanaukio (vain Helsingin kaupungin vastuulla olevat alueet).

Tavoite toteutui.

3. Työmatkaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty ennen klo 7.

Tavoitetta ei täysin saavutettu, sillä useita yksittäisiä poikkeamia havaittiin ja raportoitin poikkeuksellisen ankarana lumitalven vuoksi. Pääasiassa poikkeukset liittyivät I-luokan kevyen liikenteen väyliin.

4. Rakennusviraston, Helsingin Energian ja HKL-liikelaitoksen kaivutöiden kestoa lyhennetään 5 %. Mittarina ovat laitoskohtaiset kaivutöiden kestoajojen mediaaniluvut, joita verrataan edellisen vuoden vastaaviin lukuihin.

Tavoite toteutui rakennusviraston ja HKL-liikelaitoksen osalta.

5. Osana ilmastonmuutoksen hidastamista HKR-Rakennuttaja huolehtii valtion ja kaupungin välisen energiatehokkuussopimuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta.

Tavoite toteutui.

Kaupungin hallintokunnille on asetettu tavoitteeksi 2 % vuosittainen energiansäästö energiatehokkuussopimuksen säästötavoitteen mukaisesti. Tämä toteuttaa omalta osaltaan KETS-sopimusta ja -toimintasuunnitelmaa. Hallintokuntien on laadittava toimintasuunnitelmat vuosittaiseen energiansäästötavoitteeseen pääsemiseksi. HKR-Rakennuttaja on laatinut hallintokuntien avuksi mallisuunnitelman ja jatkanut v. 2011 avustamista toimintasuunnitelmien laadinnassa. Hallintokunnille on järjestetty koulutustilaisuus käytännön työtä koskien (4.11.2011) ja kaupungin johdolle omat tiedotustilaisuudet loka-marraskuussa.

Osaaminen takaa laadukkaat palvelut

Rakennusvirasto tarvitsee osaavaa työvoimaa tulevaisuudessaakin turvatakseen laadukkaat palvelut. Yhteistyötä onkin kehitetty kaupunkien ja oppilaitosten kesken. Yhteistyöllä luodaan myös edellytyksiä palvelujen innovatiiviselle kehittämiselle.

Työhyvinvointia vahvistettiin hankkeilla, jotka kohdistuvat johtamisen, muutoksen hallintaan, työnantajakuvaan sekä osaamisen kehittämiseen.

Rakennusvirasto isännöi yleisiä alueita

Katu ja puisto-osasto on yleisten alueiden eli katu- ja viheralueiden tilaaja ja isäntä. Päätehtävinä vuonna 2011 oli yleisten alueiden eli katu- ja viheralueiden

- strateginen aluesuunnittelu
- investointihankkeiden laadun ja sisällön määrittely, toimeenpano ja ohjaus
- ylläpidon laadun ja sisällön määrittely, hankinta ja ohjaus
- pysäköinninvalvonta ja maksullinen pysäköinti sekä ajoneuvojen siirtotoiminta
- alueiden käytön ohjaus ja valvonta
- asiakaspalvelu.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi Luonnonhoidon linjauksen noudatettavaksi. Linjaus ohjaa rakennusviraston vastuulla olevien niitty-, keto- ja metsäalueiden suunnittelua ja hoitoa. Luonnonhoidon työohjeiden valmistelua jatkettiin.

Helsinki kaikille -projekti, 10 vuotta esteetöntä kaupunkia

Vuonna 2011 Helsinki kaikille -projekti laati yhtenäiset, kaikkia hallintokuntia koskevat Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset. Esteettömyyden erikois- ja perustason reitit määriteltiin kaupunkitasoisesti. Lisäksi tehtiin selvitys kaupungin esteettömyyden jatkumisesta vuoden 2011 jälkeen. Loppuraportti Helsinki kaikille -projektin 10 vuoden toiminnasta julkistettiin projektin päätösjuhlassa.

Tulevien vuosien haasteisiin pureudutaan uusilla ratkaisuilla

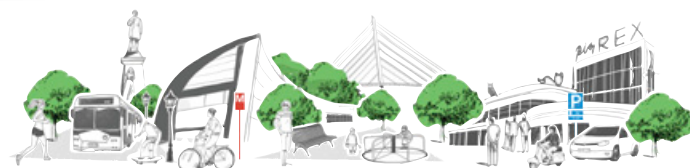
Katujen rakentamiseen varattu määräraha vähenee 12 prosentilla vuodesta 2011 vuoteen 2012. Käytettävissä on noin 82 miljoonaa euroa. Pääpaino rakentamiskohteissa on Jätkäsaarella ja Kalasatamassa.

Puistojen rakentamisen määräraha on noin 6,7 milj. euroa. Määrärahaa on leikattu vuodesta 2010 noin 64 %. Leikkaus on niin merkittävä, että muiden kuin Kampi-Töölönlahti-alueen sekä Jätkäsaaren puistojen rakentaminen ja peruskorjaus on vähäistä.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon käyttömäärärahat ovat yhteensä 69,7 miljoonaa euroa, eli 0,5 miljoonaa euroa enemmän verrattuna vuoteen 2011. Vuonna 2011 yleinen kustannustaso nousi 6,7 %. Määrärahan supistuminen kompensoidaan ylläpidon tuottavuutta parantamalla ja palveluhankintojen joustavuutta kehittämällä sekä ylläpidon laatutasoa ja palveluiden sisältöä tarkistamalla.

Katujen talvihoito tulee olemaan edelleen haasteellista mikäli talvet jatkuvat poikkeuksellisen runsaslumisina. Talvihoitoon on osoitettu lisää määrärahoja alle 4 %, 0,8 miljoonaa. Kunnossapitolain edellyttämä katujen kunnossapito on vaarana jäädä osin toteutumatta.

Lumenaurausta tehostetaan uusilla työjärjestelyillä ja jatkuvaa kadunvarsipysäköintiä säätelemällä. Kadunvarsipysäköintiä ohjaavalla täsmätiedotuksella vähennetään ajoneuvojen siirtotarvetta. Talvihoidon urakointimalleja ja sähköisiä ohjausjärjestelmiä kehitetään edelleen toiminnan joustavuuden ja palvelun laadun varmistamiseksi. Poistetun lumen hajautettua varastointia ja käsittelyä lisätään lumenkuljetuksen vähentämiseksi. Ajantasaisella viestinnällä varmistetaan talvihoidon tilannetieto asukkaille ja liikenteelle.

Vain vaikuttavia hankkeita tuetaan

Luvattomien kaatopaikkojen siivoustyö sisällytetään ylläpidon palvelusopimuksiin.

Viheralueiden ylläpitoon osoitettu määräraha kasvaa 3,1 %. Viheralueiden perushoidosta huolehditaan, mutta korjaus- ja kunnostustöitä ei voida tehdä riittävästi. Puistojen siisteys pyritään säilyttämään nykytasolla puhtaanapidon kohdennusta ja ajoitusta kehittämällä. Luonnonmukaisilla alueilla työt tehdään luonnonhoidon linjausten mukaisesti. Pääpaino on luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä, alueilla liikkuvien turvallisuudessa ja välttämättömien hoitotöiden suorittamisessa. Alueiden merkitystä ja toimivuutta asukkaiden virkistyskäytössä edistetään.

Siltojen, portaiden ja muiden rakenteiden määräraha säilyy aiemmalla tasolla, ja sen osalta keskitytään rappeutumista hidastavien kunnostustöiden sekä välitöntä korjausta vaativien hätäkorjausten tekemiseen.

Vähenevien määrärahojen käyttöä pyritään kohdistamaan tehokkaammin tulevaisuudessa. Alueiden kuntilaan, korjausvelan ja töiden vaikuttavuuden parnemisen kautta voidaan omaisuutta hallita paremmin. Vuoden 2012 aikana selvitetään ylläpitoon käytettävän määrärahan vaikuttavuuden kehitys. Lisäksi hankkeiden osalta pyritään määrittelemään vaikuttavuuskriteerit, joiden kautta hankkeita priorisoidaan.

Energiatehokkaita lamppuja käyttämällä saadaan ulkovalaistuksessa säästöjä.

Vuoden 2012 alusta rakennusviraston vastuulle siirtyy tontinomistajien kadunpidollisten velvoitteiden valvonta. Tämä työ vaatii kunnossapitolain mukaisen tarkempien vaatimusten määrittelyä. Katu- ja puisto-osasto yhdessä rakennusviraston muiden osastojen kanssa tekee valvontatyötä palvelevan kunnossapitojärjestyksen.

Rakennusvirasto hyvää Helsinkiä rakentamassa

HKR-Rakennuttaja rakennuttaa Helsingin julkisia rakennuksia, tiloja ja infrahankkeita kaupungin hallintokuntien ja muiden asiakkaiden tilausten perusteella.

HKR-Rakennuttaja	Toteuma	Tulosbudjetti	Poikkeama
	1 000 €	(sis.yliit oik) 1 000 €	(tot/tul budj) 1 000 €
Talousarvion tulot	10 912-	10 910-	2-
Myyntituotot	3 029-	3 654-	625
Tuet ja avustukset	111-		111-
Muut toimintatuotot	24-		24-
Valmistus omaan käyttöön	7 748-	7 256-	492-

Talousarvion menot	10 072	10 910	838-
Palkat ja palkkiot	5 334	6 129	795-
Henkilösivukulut	1 839	2 183	344-
Palvelujen ostot	1 634	1 218	416
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	204	310	106-
Vuokrat	977	1 030	53-
Muut toimintakulut	85	40	45

Toimintakate	839	0	839
Tilikauden tulos	839	0	839

Kolme kasvualuetta

HKR-Rakennuttajan suurin asiakas oli edelleen tilakeskus, jolle toteutettujen hankkeiden laskutus kasvoi lähes 16 %. Katujen, puistojen ja ylläpitourakoiden määrä kasvoi yhteensä yli 9 %. Suhteellisesti suurin liikevaihdon kasvu, yli 60 % toteutui Helsingin kaupungin yhtiöille toteutetuissa hankkeissa.

Rakennuttamisen kokonaisvolyymi oli 224,4 milj. euroa, mikä on lähes 17 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Tilakeskuksen suhteellinen osuus pysyi edellisen vuoden tasolla eli 46 %:ssa. Rakennusviraston infrahankkeiden osuus laski 26 %:iin. Muiden virastojen ja kaupungin osakeyhtiöiden osuus nousi 28 %:iin.

Helsingin Parhaat Energia- tehokkuuden käytännöt –raportti valmistui

Vuonna 2007 solmittua Helsingin kaupungin ja työ- ja elinkeinoministeriön välistä energiatehokkuussopimusta ja 2009 solmittua Covenant of Mayors -sopimusta on toimeenpantu suunnitelmien mukaisesti. Lisäksi vuonna 2010 laadittiin kaupunginjohtajan asettaman työryhmän Helsingin parhaat energiatehokkuuden käytännöt -raportti, jonka tehtävänä on tukea kaupunginvaltuuston hyväksymiä Energiapolitiittisia linjauksia -pääöstä. Passiivirakentamisohjeet ovat valmistuneet.

Sisäilma- ja kosteustutkimuksia teetettiin varsinkin koulu- ja päiväkotirakennuksissa.

Ympäristöjohtamista kehitetään

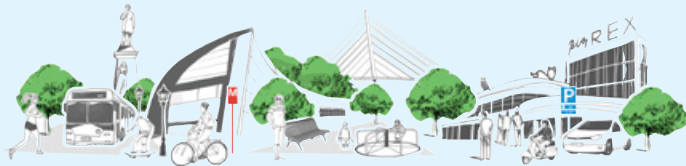
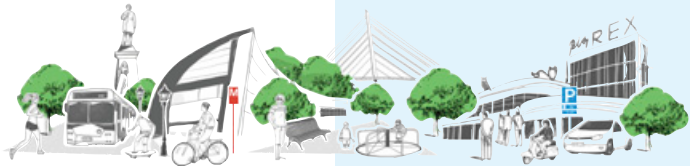
Rakennusvirastossa tehtiin ympäristöasioiden hallinnan alustava katselmus, jossa tarkasteltiin viraston toimintoja ympäristöjärjestelmän kehittämisen näkökulmasta. Tulosten avulla kehitetään ympäristöjohtamista, ja se on myös pohjana uuden ohjelman laadinnalle.

Ympäristöohjelmassa vuodelle 2011 asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Monet niistä ovat pysyvä osa toimintaa.

Esimerkkejä ympäristötyöstä ja -hankkeista, joissa rakennusviraston panos näkyi:

- Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumiseen tähtäävä BaltCICA-hanke.
- Ilmastomuutoksen tietoisuutta ja osallistuvuutta edistävä Kevyin askelin –kampanja.
- Yleisten alueiden ylläpidon ja rakentamisen CO²-laskennan jalkauttaminen -hanke, jossa laskennan tuloksia hyödynnetään toimintojen kehittämisessä.
- NASTA-tutkimushanke nastarenkaiden vaikutuksista.
- Vieraslajiselvityksen laadinta.
- Uuden Parhaat energiatehokkuuden käytännöt –työryhmän (PEK) perustaminen ja toimintaehdotusten laatiminen.
- Passiivitalorakentamisohje.

Rakennusvirastolle laadittiin energiansäästösuunnitelma. Se sisältää toimitilojen, ulkovalaistuksen sekä muut yleisillä alueilla olevat tekniikan energiankulutustiedot. Siinä on myös energiansäästötavoitteet sekä toimintatavat tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelma tullaan jatkossa laatimaan vuosittain.

Merkittävimmät katu- ja viherrakentamiskohteet vuonna 2011

KATUSUUNNITTELU

Töölönlahden alueen kadut
Ruoholahdenkatu
Lehtisaaren pohjoisosan kadut
Mannerheimintie Erottaja-Kaivokatu
Nordenskiöldinkatu-Mechelininkatu
Pohjois-Haagan eteläosan kadut
Pikku Kuusisaaren silta
Honkasuon alueen kadut
Keski-Pasilan kadut
Pohjois-Pasilan työpaikka-alueen kadut
Maunulan keskustan kadut
Kustaa Vaasan tien alikulkukäytävä
Sörnäistenniemen kadut
Kyläsaaren pohjoisosan kadut
Itäväylä/Linnanrakentajantie
Koirasaarentie
Gunillantien alueen kadut
Itä-Jollaksen kadut
Rukatunturintien alueen kadut
Myllypuron voimalaitoskorttelin kadut
Kivikon asuntoalueen kadut

KATUJEN UUDISRAKENTAMINEN

Kansalaistori
Eiranrannan alueen pysäköintipaikat
Baanan rakentaminen
Vattuniemen puistotie
Auroransilta
Salmisaaren kadut ja rantarakenteet
Saukonpaaden alueen kadut ja rantarakenteet
Jätkäsaaren alueen kadut
Etelä-Hermannin kadut
Kotinummentien alueen kadut

Notaarintien alueen kadut
Ormuspellon alueen kadut
Suutarilan teollisuusalueen kadut
Aurinkomäen alueen kadut
Alppikylän kadut
Vallilan konepaja-alueen kadut
Arabianrannan kadut
Viikinmäen kadut
Latokartanon V alueen kadut
Sörnäistenniemen alueen kadut
Kalasataman keskuksen kadut
Kyläsaaren pohjoisosan kadut
Sarvaston Aittasaaren alueen tulvasuojaus
Myllypuron puukaupunkikylän kadut
Jauhokuja ja metron ylittävä silta
Marjaniemen alueen tulvasuojaus
Linnanpellon alueen kadut
Lallukantien alueen kadut
Itä-Jollaksen alueen kadut
Ruusuniemenaukio ja rantarakenteet

LIIKENNEJÄRJESTELYT JA KEVYEN LIIKENTEEN VÄYLÄT

Arkadiankadun kevyen liikenteen järjestelyt
Yliopistonkadun ja Kluuvikadun automaattipollarit
Suutarilantie v. Tapulikaupungintie-Kehä I
Sahaajankadun kevyen liikenteen järjestelyt

KATUJEN JA SILTOJEN PERUSKORJAUKSET

Kaupungintalokorttelit
Ruoholahdenkatu
Kulosaaren silta
Hämeentien silta
Marjaniementien silta

YHTEISHANKKEET LIIKENNEVIRASTON KANSSA

Lahdenväylä/Alppikylän melueste
Länsiväylä/Salmisaaren ramppi
Itäväylä-kehä I liittymäparannukset
Kehä I-Kivikontie eritasoliittymä

LIITYNTÄPYSÄKÖINTIPAIKAT

Kulosaaren metroaseman pysäköintialue

PUISTOSUUNNITTELU

Töölönlahden pohjoisosa
Hesperianpuisto
Hyväntoivonpuisto
Saukonpaadenpuisto
Johanneksen puisto
Helene Schjerfbeckin puisto
Tuomarinkylän kartanopuisto
Katariina Saksilaisen puisto
Kotikonnunpuisto

PUISTOJEN UUDISRAKENTAMINEN

Musiikkitalon viereinen väliaikainen puisto
Sinebrychoffin puiston aita
Jätkäsaaren koirapuisto
Agroksenmäki
Eläinlääkäripuisto
Vaskipellonpuiston koiraa-aitaus
Strömsinlahdenpuisto
Herttoniemen siirtolapuutarhapalstat
Virvapuiston opaskoira-aitaus
Rastilan kuusiaita
Krapunpuiston leikkipaikka

PUISTOJEN PERUSKORJAUS

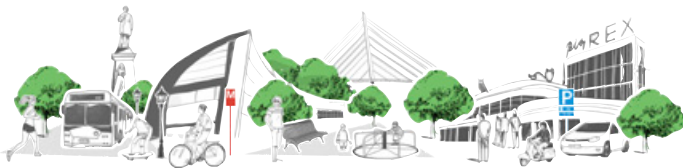
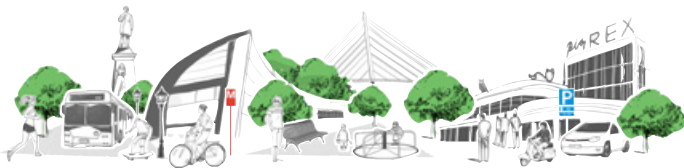
Meripuisto
Fredrik Stjernvallin puisto
Lastenlehto
Kauppalanpuisto
Talin kartanopuisto
Katri Valan puisto
Kustaa Aadolfin puisto
Lenininpuisto ja Linnanmäen sisäänkäynti
Tullisaaren 3. vaihe
Vuosaaren kartanopuisto

ESIRAKENTAMINEN

Haagan ampumaradan kunnostus
Iso-Huopalahden kaatopaikan kunnostus
Arabianrannan alue
Jätkäsaaren alue
Kotinummentien pohjoinen alue
Kalasataman alue
Linnanpellon alue
Lallukantien alue
Vuosaaren kaatopaikan kunnostus

LÄHIÖRAHASTOHANKKEET

Koira-aitaukset eri puolilla kaupunkia
Leikkipaikat/puistot eri puolilla kaupunkia
kunnostus
Skeittipaikkojen kunnostus
Malminkartanon asemanseudun kadut
Lasinpuhaltajan puisto
Kairakenttä
Leikkipuisto Kiikku

Arkkitehtuoriosaston merkittävimmät suunnitteluhankkeet vuonna 2011

UUDISRAKENNUSTEN ARKKITEHTISUUNNITTELU

Lasten päiväkodit Meritähti ja Satakieli
Leikkipuistorakennus Kiikku
Kivikon keskuskeittiö, hankesuunnittelu

PERUSKORJAUS- JA MUUTOSTÖIDEN ARKKITEHTISUUNNITTELU

Vartiokylän yläaste
Meilahden ala-aste
Korkeasaari: Palosaaren karanteenirakennus
Kaupungin talvipuutarha
Lasten päiväkoti Viikinki
Leikkipuistorakennus Maasälpä
Pihlajamäen ala-aste, hankesuunnittelu
Sisustussuunnittelu
Vartiokylän yläaste
Meilahden ala-aste
Viikin ympäristötalo
Lasten päiväkoti Satakieli
Leikkipuistorakennus Kiikku
Oikeuspalveluiden uudet toimitilat
Annantalo, kahvila
Kasarmikatu 21, virastotalon muutokset

AMMATTIKEITTIÖIDEN PERUSKORJAUS- JA MUUTOSSUUNNITTELU

Puistolan palvelutalo
Kulosaaren korttelitalo
Lauttasaaren ala-aste
Lasten päiväkoti Ruskeasuo
Lasten päiväkoti Pukinmäki

Lasten päiväkoti Keula
Uudisrakennuskohteiden keittiösuunnittelu
Kivikon keskuskeittiö, hankesuunnittelu
Pakkalan keskuskeittiö, hankesuunnittelu

RAKENNESUUNNITTELUKOhteita UUDISRAKENNUSTEN RAKENNESUUNNITTELU

Lasten päiväkoti Omenapuisto
Lasten päiväkoti Satakieli

PERUSKORJAUS- JA MUUTOSTÖIDEN RAKENNESUUNNITTELU

Daghemmet Axel
Heltech Käpylä
Kampin palvelukeskus
Lasten päiväkoti Keula
Lasten päiväkoti Tilhi
Meilahden ala-aste
Torkkelinmäen kalliosuoja
Åshöjden grundskola

RAKENTEIDEN PURKUSUUNNITTELU

Uudenmaan sairaalapesula Oy, Koskelan yksikkö

MITTAUS- JA MALLINNUSKOhteET

Finlandia-talo
Itä-Pakilan ala-aste ja Lasten päiväkoti Tammi
Keinutien ala-aste
Meilahden ala-aste
Pihlajamäen ala-aste
Vuosaaren ala-aste

HKR-Rakennuttajan valmistuneet kohteet vuonna 2011

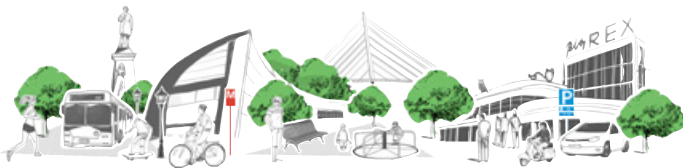
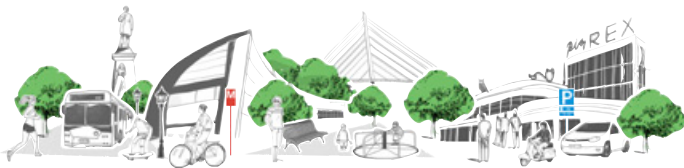
UUDISRAKENTAMINEN

Finlandia-talon uusi näyttelytila
Viikin ympäristötalo
Hietarannan kahvila- ja pukuhuonerakennus
Korkeasaaren visenttitarha
HKL:n valvomorakennus Herttoniemeen
Ruusuniemen rantarakenteet
Salmisaaren kadut ja raitit, vaihe 2
Saukonpaaden asemakaava-alueen työt
Kotinummen pohjoispään esirakentaminen
Metroradan huoltoraide Vuosaareen
Aittasaaren tulvavesipumppaamo
Birkankujan ja Sivakkakujan portaat

KORJAUSRAKENTAMINEN

Högstadieskolan Lönkan, Tölö gymnasium ja Sandels kosteusvauriokorjaukset ja pihan perusparannus
Jakomäen yläasteen pihat ja kentät
Lauttasaaren ala-aste, ruokahuollon tilat
Taivallahden peruskoulu, ruokahuollon tilojen peruskorjaus
Maatullin ala-aste, kosteusvauriokorjaus
Helsingin kuvataidelukio, keittiö ja ruokala
Kruununhaan yläaste, kellarikerroksen kosteusvauriokorjaukset
Heltech Haagan koulutusyksikkö, tekninen perusparannus
Heltech Haagan koulutusyksikön väistötila Myllypurossa
Lasten päiväkoti Viikinki, peruskorjaus
Lasten päiväkoti Linnunlaulu, Sokeain kirjaston ja Lasten päiväkoti Arlan kosteusvauriokorjaukset

Lasten päiväkoti Piltti, perusparannus
Lasten päiväkoti Saana, peruskorjaus
Lasten päiväkoti Vanhainen, kosteusvauriokorjaukset
Finlandia-talon korjaustyöt 2011
HKR:n virastotalo, Kasarmikadun puolen kosteusvauriokorjaukset
HKR:n virastotalo, sisäpihan kannen vedeneristyksen parantaminen
Talvipuutarhan kasvihuoneiden peruskorjaus
Kallion virastotalo, ikkunoiden tiivistykset sekä maanalaisten tilojen korjaukset
Sunnin/Kiseleffin talot, perusparannus
Katri Valan puiston kalliosuoja, perusparannus
Pirkkolan uimahalli-palloiluhalli, julkisivukorjaus
Kulosaaren sillan pohjoisen ulokkeen peruskorjaus
Kulosaaren metroaseman peruskorjaus
Malminkartanon terveysaseman tilamuutostyöt
Mäkitorpan nuorisokoti, kellarin kosteusvauriokorjaukset
Stadionin toimiston kosteusvauriokorjaukset
Pohjoisesplanadi 15-17, huoltotilat
Finlandia-talon terassissalin kunnostus
Myllypuron entisen kaatopaikan kunnostus
Marjaniemen liittymän korjaustyöt
Pasilan siltojen korjaus
Hakasalmen huvilan piha-alueen kunnostus
Töölönlahden eteläosan kadut ja puistot

Suoritteet ja tunnusluvut

KATUALUEIDEN YLLÄPITO		2011
Katurakentaminen	M€	87
Katujen ylläpito	M€	60
Ylläpitokustannukset	€/m²	3
Katujen talvihoito	M€	33,8
Katujen puhtaanapito	M€	11,2
Katujen muu ylläpito	M€	14,9
Ylläpidettävä katuala	ha	2 184
Kokonaisvastuuhoitoala, ha	ha	1 515
Ylläpidettävät sillat	m²	310 000
Uudelleenpäällystetty katuala	ha	46
Yleiset wc:t		36
Ajoneuvojen lähisiirrot	kpl	19 319
Ajoneuvojen hävittäminen	kpl	824
VIHERALUEIDEN YLLÄPITO		2011
Puisto- ja viheralueiden rakentaminen	M€	8,3
Viheralueiden ylläpito	M€	20
Ylläpidettävä puistoala	ha	7 107
Leikkipaikkoja	kpl	211
Leikkipuistoja	kpl	70
Siirtolapuutarha-alueita	kpl	9
Viljelypalsta-alueita	kpl	46
Kesämaja-alueita	kpl	9
Koira-aitauksia	kpl	89
MUU RAKENTAMINEN		
Uusien alueiden esirakentaminen	M€	29,7
Yleisten alueiden ulkovalaistus	M€	18,9
PYSÄKÖINNINVALVONTA		2011
Pysäköintimaksutulot	M€	14
Pysäköintivirhemaksutulot	M€	10,3
Pysäköintivirhemaksukehotuksia	kpl	222 817
Pysäköintimittari- ja automaattipaikat	kpl	22 682
Pysäköintimittarit	kpl	51
Pysäköintiautomaatit	kpl	577
Ajoneuvojen siirtokehotuksia	kpl	5 074
Ajoneuvojen siirtoja	kpl	1 317
Asukaspysäköintitunnukset	kpl	24 999
Yrityspysäköintitunnukset	kpl	3 287

ALUEIDEN KÄYTTÖ		2011
Myönnetyt aitausluvut	kpl	421
Myönnetyt ulkoilmatilaisuuksien luvat	kpl	764
Myönnetyt kaivu-, liikenne- ja sijoitusluvut	kpl	6 433
ASIAKASPALVELU		2011
Vastaanotetut puhelut	kpl	63 920
Asiakaskäynnit	kpl	22 980
Sähköpostit: rakennusvirasto	kpl	14 818
Sähköpostit: pysäköinti	kpl	10 594

HKR-RAKENNUTTAJA Liikevaihto asiakkaittain 2011		
Rakennuttaminen ja urakat yht.	M€	224,4
Tilakeskus, opetusvirasto	M€	41,2
Tilakeskus, sosiaali- ja terveysvirastot	M€	32,3
Tilakeskus, muut	M€	28,9
Kaupungin osakeyhtiöt	M€	34,9
Yksityiset	M€	0,2
Infra-hankkeet	M€	58,7
Uudisrakentaminen	M€	113,29
Perusparantaminen	M€	111,14
Uudisrakennukset ja peruskorjaukset	m²	60 912

ARKKITEHTUURIOSASTO Liikevaihto asiakkaittain 2011		
Liikevaihto yhteensä	M€	2,4
HKR-Rakennuttaja	%	47
Kiinteistövirasto	%	44
Muut	%	9
Hankkeet	kpl	350

HENKILÖSTÖ 31.12.2011	
Yhteensä	480
Katu- ja puisto-osasto	267
HKR-Rakennuttaja	112
Arkkitehtuuriosasto	44
Hallinto-osasto	57

Vuorovaikutus, viestintä, palkinnot, tapahtumat, julkaisut

Rakennusvirasto on määrätietoisesti kehittänyt vuorovaikutusmenetelmiään, joiden avulla on hankittu taustatietoa ja asukaspalautetta mm. katu- ja puistosuunnittelun eri vaiheissa.

Palkinnot

- Valtakunnallinen esteettömyyspalkinto SuRaKu-projektille, ARMI ry ja Invalidiliitto ry
- Kiitosta näkövammaisten huomioimisesta Marja-niemensillan rakennustöissä, Näkövammaisten keskusliitto ry ja Helsingin Uudenmaan Näkövammaiset ry
- Vuoden ympäristörakenne -tunnustus Eiranrannan puistoille, Puutarhaliitto ja Rakennusteollisuus RTT
- Vuoden silta -palkinto, jaettu 2. sija Crusellin sillalle, Suomen Rakennusinsinöörien Liitto
- Kaupunginjohtajan vuoden saavutus Kalasataman keskuksen toteutuskilpailun neuvottelumenettelylle
- Osaamisen kehittäjä -kunniamaininta tulosryhmän johtaja Olavi Tikalle suomalaisen rakennuttamisen kehittämisestä ja koulutuksen edistämisestä, RAKLI ja Kiinko

Tapahtumat

- Helsingin kaupunkikalusteiden näyttely, joka oli esillä Tampereella Viherpäivillä ja Turussa Kuntatekniikan päivillä
- Kasvit – kaupungin vaatteet, Helsingin historiaa puistojen kertomana -näyttely ja esitelmätilaisuudet Laiturilla huhti-toukokuussa 2011
- Opastettuja puistokävelyjä järjestettiin 9, osallistujia noin 950
- Keväiset perinteiset siivoustalkoot, 194 talkootapahtumaa, joihin osallistui noin 30 500 henkeä
- Hanami eli kirsikankukkien katselujuhla Roihuvuoren kirsikkapuistossa järjestettiin yhteistyössä Roihuvuoriseuran ja Japaniaiheisten yhdistysten kanssa 22.5.2011

Viestintä ja asiakaspalvelu

Lumi nosti rakennusviraston esille mediassa aina Yhdysvaltojen CNN-kanavaa myöten.

Asiakaspalvelu hoitaa palautteen keruuta keskitetysti. Viestintä ja asiakaspalvelu kehittävät toimintaansa saumattomassa yhteistyössä.

- Malminkartanon omenatarhassa 7.5.2011 esiteltiin hedelmäpuiden hoitoa ja 3.9.2011 omenalajikkeiden tunnistamista
- Helsingin pysäköinninvalvonnan 40-vuotispäiviä vietettiin avointen ovien merkeissä elokuun lopussa.
- Kaupunkiomaisuuden hallinta 2011 –seminaari
- Koffin puiston talkoot järjestettiin yhteistyössä Punavuoriseuran ja Koffin puiston kummien kanssa 18.10.2011
- Kaivopuiston haravointitalkoot pidettiin 23.10.2011
- Vapaaehtoistyöhön osallistuvien joulutilaisuus järjestettiin Finlandia-talossa 8.12.2011. Tilaisuudessa puistokummit ja heidän ohjaajansa tapasivat. Puistokummeja on 355 henkilöä, joista noin 150 osallistui tilaisuuteen

Julkaisut

- Kadunpidon kehittämistyöryhmän raportti
- Valmistuneet katu- ja puistokohteet 2010
- Aluesuunnitelmat Lauttasaareen, Maunulaan, Munkkiniemeen, Reijolaan ja Laajasalon länsiosaan
- Luonnonhoidon suunnitelmat Laajasalon länsiosaan, Munkkiniemeen ja Reijolaan
- Helsinki kaikille –projekti – 10 vuotta esteetöntä kaupunkia
- Helsingin luonnonhoidon linjaus

Årsöversikt 2011

Snö. Det är säkert något som de flesta associerar med vintern 2011. För byggnadskontoret inleddes året med den andra snörika vintern i rad. I och med Operation Snökrig, som lanserades i slutet av 2010, blev snön och byggnadskontoret ett oskiljaktigt par i rubrikerna. Vi forslade bort upp till 320 000 långtradarlass snö, då det en vanlig vinter räcker med 40 000 lass.

Kampen för ett bättre vinterunderhåll fortsatte. Slutrapporten från den av stadsdirektören inrättade utvecklingsgruppen för gatuhållning färdigställdes. Rapporten innehåller 50 utvecklingsförslag, av vilka över hälften ska förberedas av byggnadskontoret. En beredskapsplan samt utveckling av metoderna för vinterunderhåll var de vapen som vi rustade oss med inför en ny vinter. Det milda och snölösa års-slutet jämnade ut vinterunderhållsarbetet.

Anslaget för vinterunderhållet på 33,8 miljoner euro överskreds dock med 13 miljoner på grund av de exceptionella väderleksförhållandena under början av året. Vädret påverkade också de operativa målen; plogningen och halkbekämpningen av de viktigaste gatorna och gång- och cykelvägarna för arbetsresetrafiken nådde inte uppställda mål.

För byggnadskontoret innebar 2011 trots snöutmaningarna ett energiskt genomförande av strategin inom många områden. Ämbetsverkets expert- och beställarroll förstärktes genom olika utvecklingsprojekt.

Nybyggnationen av gator var särskilt livlig i Sundholmen, Södra Hermanstad, Arabiastranden och Vik-Ladugård samt i Busholmen och Fiskehamnen. Bland gatu- och broupprustningsprojekten hörde stadshuskvarteren och Gräsviksgatan till de största.

Anslagen för nybyggnation och upprustning av parker har minskat betydligt jämfört med tidigare år, vilket avspeglas i att parkprojekt skjuts upp inom både nybyggnation och upprustning.

Det länge förberedda programmet Helsingin luonnonhoidon linjaus ("Riktlinjer för skötseln av naturen i Helsingfors") färdigställdes. Det omfattar alla naturliga grönområden som

Helsingfors äger, och en mängd olika intressentgrupper har deltagit i arbetet med programmet; från invånarföreningar och natur- och friluftsorganisationer till stadens olika förvaltningsnämnder.

Ett viktigt projekt med tanke på stadsbilden var byggandet av Crusellbron mellan Gräsviken och Busholmen. Bron invigdes den 14 juni med festligheter på Busholmen.

Arkitekturavdelningen profilerade sig t.ex. genom planeringen av centralköket i Stensböle och matfabriken i Backas samt genom utvecklingen av kostservicen.

Byggnadskontorets uppgiftsområde utvidgades ytterligare då vi på vårt ansvar fick nya markanvändningstillstånd och uthyrningar, till exempel uthyrning av terrasser, kiosker och platser för reklamanordningar. Byggnadskontoret ansvarar i fortsättningen också för arrangemangen kring Tomasmarknaden och för överlämnandet av platser för julgransförsäljning.

Att ständigt förbättra verksamheten har blivit en del av vår arbetsmetod. I framtiden koncentrerar vi oss ännu mer på de utmaningar som reformerna de kommande åren för med sig. Jag har ett starkt förtroende för byggnadskontorets medarbetare och för vår kompetens. Utöver personalen vill jag tacka våra samarbetspartners för ett fruktbart samarbete och för viljan att delta i utvecklingen av huvudstadens gemensamma områden och byggnader och deras funktionalitet.

Raimo K Saarinen
stadsingenjör

Hyvää Helsingiä rakentamassa

Rakennusviraston asiakaspalvelu

- Kysy katu- ja viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja hoidosta.
- Meiltä saat myös pysäköintiin liittyvää palvelua ja neuvontaa. Lunastaa voi asukas- ja yrityspysäköintitunnukset ja maksaa virhemaksun.
- Virastomme vuokraa yleisiä alueita ja myöntää alueiden käyttö- ja kaivulupia. Lupa haetaan myös töille kaduilla ja puistoissa, ulkoilmatilaisuuksille, ulkomyynnille sekä ulko-mainostamiselle, kioskipaikoille ja ulkotarjoilua varten.

Pohjoinen Makasiinikatu 9, ma 8.15–17, ti–to 8.15–16, pe 9–15
Puhelinpalvelu 09 310 39000, ma 16 asti, ti–to 8.15–16, pe 9–15
rakennusvirasto@hel.fi

Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Kasarmikatu 21, PL 1500, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 1661
www.hkr.hel.fi

